

Svar (21/3 89):

Trafikministeren (Knud Østergaard):

DSB har oplyst, at den i spørgsmålet beskrevne praksis er et led i rationaliseringerne inden for stykgodsområdet.

Siden 1982 har DSB ikke haft en stykgodsterminal i Rødby Færge, men har distribueret gods pr. lastbil til Rødby Færge fra stykgodsterminalen i Nykøbing Falster. Det er således ikke rigtigt, som det anføres i begrundelsen for spørgsmålet, at godset omlades i Rødby Færge og derfra kører frem og tilbage mellem Nykøbing Falster og Rødby Færge.

Hvis DSB skulle have stykgodsterminaler i alle byer, hvor der er kunder, ville det betyde en stigning i omkostningerne og dermed prisen for kunderne. Jeg finder på den baggrund, at DSB's praksis er rimelig.

Endvidere er tillægget (merfragtudgiften) for at få sendt gods pr. lastbil fra Nykøbing Falster til Rødby Færge 24 kr. pr. 100 kg, altså 144 kr. i eksemplet og ikke 710 kr. som anført i begrundelsen for spørgsmålet.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. S 567

Formanden:

Fra boligministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Kirsten Jacobsen (FP) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende, forhandlingerne sp. 7264, var sålydende:

Til boligministeren (15/2 89) af:

Kirsten Jacobsen (FP):

»Kan ministeren oplyse baggrunden for, at en ombygning til 96 mio. kr. i en ejendom i Odense af Kreditforeningen Danmark er forhåndsbelånt med 110.193.000 kr., og om ovennævnte lån er nedbragt, jf. realkreditlovens regler?«

Begrundelse

Der henvises til regnskab og bestyrelsesberetning fra I/S Difko XXXV.

Supplerende svar (16/3 89):

Boligministeren (Agnete Laustsen):

Jeg går ud fra, at spørgsmålet vedrører realkreditbelåningen af Rosengårdscentret i Odense.

Tilsynet med Realkreditinstitutter har gennemgået lånesagen i det pågældende institut.

Det fremgår af sagen, at instituttet i marts 1987 tilbød forhåndslån til udvidelse af Rosengårdscentret. Lånetilbudet lød på 110.193.000 kr. (kontantværdi 98.797.000 kr.) opgjort på grundlag af budgetterede om- og tilbygningsudgifter på 114,5 mio. kr. Tilbudet var afgivet med forbehold om, at den efterfølgende værdiansættelse ved byggeriets afslutning skulle give grundlag for et lån af den tilbudte størrelsesorden.

Ifølge Difkos årsberetning for 1987-88 udgjorde de budgetterede udgifter til udvidelsen af Rosengårdscentret ekskl. finansieringsomkostningerne 95.522.000 kr., mens den endelige opførelsessum udgør 109.266.000 kr.

Difko har i januar 1989 opgjort den endelige anskaffelsespris til i alt 125.588.487 kr., heraf kurstab på kreditforeningslån 11.137.088 kr. Den samlede om- og tilbygningsudgift efter realkreditlovens bestemmelser udgør herefter 114,5 mio. kr.

Der kan ydes realkreditlån svarende til 90 pct. af om- og tilbygningsudgiften eller i alt kontant 103.050.000 kr. Det faktiske lån, som instituttet har ydet, er derfor mindre (omregnet til kontantværdi).

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Forhandling om EF 6:

Skatteministerens redegørelse af 17. marts 1989 vedrørende forslag til Rådets direktiv om en fælles ordning for kildeskat af renteindtægter og forslag til Rådets direktiv om ændring af direktiv 77/799/EØF om gensidig bistand mellem medlemsstaternes kompetente myndigheder inden for området direkte skatter og merværdiafgift.

(Redegørelsen anmeldt 17/3 89. Redegørelsen givet 17/3 89. Meddelelse om forhandling 17/3 89).

Forhandling

Ivar Nørgaard (S):

[Ivar Nørgaard]

Da kapitalliberaliseringsdirektivet var til forhandling her i Folketinget den 24. marts sidste år, manglede det ikke på advarsler fra socialdemokratisk side. Vi fremhævede dengang, at man ikke burde vedtage kapitalliberaliseringsdirektivet, før man fik klarhed over en række andre faktorer, først og fremmest før man blev klar over, om man samtidig kunne sikre sig mod økonomisk kriminalitet, også kaldet skatteunddragelse.

Vi fremhævede, at der var overordentlig stor risiko for, at man som følge af en sådan liberalisering af de privat opsparede pengemidler ville få skatteunddragelse her i landet.

Efter at liberaliseringsrusen nu har lagt sig, begynder tømmermændene at melde sig. Kommissionen er nu selv blevet nervøs for, at denne liberalisering vil kunne afstedkomme økonomisk kriminalitet, skatteunddragelse, valutaspækulation m.m.

I den meddelelse, som Kommissionen har afgivet i forbindelse med sine direktivforslag, erkender Kommissionen, at den kapitalliberalisering, som Danmark allerede forhastet har indført, og som de øvrige medlemslande skal gennemføre, vil medføre store risici for kapitalflugt og for skatteunddragelse.

Kommissionen opstiller så selv tre muligheder for at mindske de skattebetingede forvridninger og bekæmpe skattesvig, nemlig for det første indførelse af et kontrolsystem, der er baseret på, at bankerne får pligt til automatisk at opgive navn og adresse på enhver, der får udbetalt renteindtægter, til skattevæsenet med oplysning om beløbets størrelse, altså den pligt, vi selv har her i landet. For det andet en generel indførelse af kildeskat overalt i EF. For det tredje en styrkelse af den gensidige bistand mellem de nationale skattemyndigheder.

Den første metode – indførelse af tvungen oplysningspligt for pengeinstitutterne – er selvfølgelig den mest hensigtsmæssige og effektive. Hvis man indførte en sådan metode, ville man overflødig gøre den Storm P.-agtige ordning, som regeringen og Nationalbanken har iværksat over for danskere, der anbringer penge i udenlandske pengeinstitutter. Den ordning, vi har gennemført her i Danmark efter den Storm P.-agtige model, er, hvis den skal have nogen reel betydning, enormt tidkrævende og mandskabskrævende, altså lige det modsatte af det, regeringen ellers slår sig til ridder på at ville

kæmpe for. Men ud over det er det mest sandsynlige, at det slet ikke vil være muligt for de lokale ligningsmyndigheder at gennemføre en effektiv kontrol.

Da vi sidst diskuterede kapitalliberaliseringen, slog regeringen fast, at det ikke ville være muligt for Danmark eller noget andet land at gennemføre valutarestriktioner, hvis det skulle vise sig, at vi, der kritiserede kapitalliberaliseringsordningen, ville få ret i vore bange anelser.

Men det er meget interessant at læse Kommissionens redegørelse i dag, for den siger nu som et argument for at indføre det, den nu indfører, nemlig en kildeskat, at medlemsstaterne ellers ville overveje at genindføre valutarestriktioner og barrierer på markederne for at undgå kapitalflugt. Det vil sige, at Kommissionen selv går ud fra, at man kan deliberalisere. Ordningen er altså ikke irreversibel, sådan som det blev sagt fra regeringens side.

Desværre er Kommissionen jo altså ikke gået ind for den første ordning; den har ikke turdet; den har kapituleret over for de private bankers modvilje; det vil sige, at den ikke vil ophæve bankhjemmelighederne, sådan som de praktiseres i Luxembourg, og det vil sige, at man fortsat vil have økonomisk kriminalitet som følge af denne kapitalliberalisering.

I Socialdemokratiet er vi alvorligt bange for, at indførelsen af den minimale kildeskat på 15 pct., som man nu foreslår i stedet for, vil cementere bankhjemmeligholdelsen og dermed umuliggøre en senere indførelse af oplysningspligt.

Den vil givetvis også gøre det endnu vanskeligere, for ikke at sige helt umuligt, at få udenlandske banker til at overholde det danske Storm P.-system.

Hvordan i alverden forestiller man sig at man overhovedet skal kunne kontrollere, at disse 15 pct. går ind i de rigtige kasser, når man ikke tør ophæve bankhjemmeligheden?

Vores konklusion er derfor, at regeringen bør afvise Kommissionens forslag og i stedet arbejde for indførelsen af kontrolsystemer, der er baserede på pengeinstitutternes oplysningspligt.

I bedste fald er Kommissionens forslag uden reelt indhold; i værste fald er de direkte skadelige.

Flemming Hansen (KF):

I Det Konservative Folkeparti kan vi fuldt ud tilslutte os de forslag, der foreligger her. Vi

[Flemming Hansen]

synes, det er vigtigt at understrege, at en af Danmarks forudsætninger for at gå med til kapitalliberalisering var, at man omgående fandt rimelige løsninger til undgåelse af skatteunddragelser, og disse forslag går i den rigtige retning.

Det var endvidere en forudsætning, at vi sagde ja til kapitalliberaliseringsdirektivet, fordi danske indskydere i udenlandske pengeinstitutter skulle sørge for garanti for, at det udenlandske pengeinstitut giver oplysninger om rentetilskrivninger eller udbetalinger videre til Danmark.

Det er klart, at der med de 15 pct. i beskatning er tale om en minimumssats og for danskeres vedkommende er tale om en acontobeskatning.

En forudsætning for, at kapitalliberaliseringen, som allerede nu er godt i gang, bliver en succes, er naturligvis, at en risiko for skattesvig og -unddragelse bliver minimeret. EF må ikke blive et samlingspunkt for muligheder for skattetænkning på dette meget væsentlige område, og vi synes derfor i den konservative folketingsgruppe, at forslaget er godt.

At vi dermed også styrker den europæiske finansielle udvikling i EF, tager vi med som et ganske betydeligt ekstra plus, og vi kan støtte forslagene, ligesom vi kan støtte det ændringsforslag, der også følger med under denne behandling.

Gade (SF):

Forhistorien for de forslag, der foreligger her, er jo den vidtgående liberalisering af kapitalbevægelser, som blev vedtaget i juni 1988. SF advarede dengang meget kraftigt regeringen imod at gå med til direktivet og fremførte bl.a. en kraftig kritik af, at EF ville vedtage liberalisering af kapitalbevægelser uden nogen som helst begrænsning af de mange nye muligheder for skatteunddragelser.

Det var ikke rigtigt, som hr. Flemming Hansen sagde, at det var en betingelse for regeringen, at man fik dette her ind i beslutningen; det er en fejlbeskrivelse af virkeligheden. Regeringen bagatelliserede derimod kritikken dengang og stillede sig tilfreds med, at danskere er forpligtede til at oplyse det til skattevæsenet, hvis de har renteindtægter i udlandet. Det er virkeligheden.

Men nu har vi ligefrem fået EF-Kommissionens ord for, at SF's og Socialdemokratiets advarsel var ganske rigtig, som hr. Ivar Nørgaard også sagde i sit indlæg, og jeg vil gerne citere fra direktivet fra Kommissionen, hvor det siges:

»Formålet med direktivet er hovedsagelig at mindske den risiko, øget skatteunddragelse eller øget skattesvig, der bliver en direkte konsekvens af den sidste fase i den fuldstændige liberalisering af kapitalbevægelser, der blev vedtaget den 24. juni 1988.«

Det er jo stærke ord: »en direkte konsekvens af den sidste fase i den fuldstændige liberalisering«. Tænk, om den danske regering havde været lige så klar, som Kommissionen er nu! Ja, man kunne selvfølgelig også have ønsket sig, at Kommissionen var det på det tidspunkt; men det er i hvert fald klar tale.

Så kunne man håbe, at EF-Kommissionen nu ville foreslå at lukke hullet, men desværre – og her vil jeg også citere fra forslaget –: »Kommissionen har besluttet, at den ikke vil foreslå, at bankerne automatisk skal indberette alle renteudbetalinger til skattevæsenet.« Og desuden: »Kommissionen har taget hensyn til en række faktorer, som har fået den til at gå uden om mere drastiske foranstaltninger.«

Dér er det jo sagt tydeligt, at de ting, som virkelig kunne hjælpe, er Kommissionen veget tilbage for af hensyn til de lande, som har gjort det til en såkaldt respektabel levevej via bankhjemmeligheden at tiltrække mere eller mindre lyssky kapital. For sådan er systemet jo bygget op.

Forslagene er fyldt med undtagelser, og det ser ud til at være meget vanskeligt at kontrollere, i hvert fald umiddelbart, når man læser det. F.eks. er renter, der udgør erhvervsindkomst for modtageren, undtaget. Ja, hvordan skal det kontrolleres? Det vil jeg gerne spørge ministeren om man har et bud på. Det står i hvert fald ikke sådan, at jeg kan læse det.

Renter til kreditorer uden for EF – ja, hvem skal kontrollere, at indskyderen, der møder op i en luxembourgsk bank, er bosiddende i Sverige? Hvem skal checke det, og hvordan vil man overhovedet kontrollere det?

Endvidere er renter af »Eurobonds«, så vidt jeg kan se, også fritaget, og det betyder vel, at store, multinationale firmaer helt skal undgå denne skat. Sådan har jeg forstået det; bare de er store nok, skal de ikke betale skat. Det er alt-

[Gade]

så en hullet si i stedet for et effektivt minimumssystem. At det hele skal ses i sammenhæng med, at der kommer et bankdirektiv, som kun vil gøre det langt værre, nævnes bare for fuldstændighedens skyld.

For SF har det hele tiden været afgørende, at der blev etableret en obligatorisk oplysningspligt, og det, der nu foreligger, må snarere betegnes som EF-Kommissionens første forsøg på at etablere en fælles skat på renteindtægter end et forsøg på at begrænse omgæelserne. At incitamentet til at placere sine penge i banker uden for Danmarks grænser vil blive begrænset noget, hvis direktivet vedtages, gælder jo kun, hvis den fælles minimumsskat er høj nok, og hvis der ikke er huller. Derfor ønsker SF, at Danmark og den danske regering fortsat presser på for at få oplysningspligten. Det er diskussionen om at sætte fokus på oplysningspligten, der skal føres i de fremtidige forhandlinger i EF om denne sag.

Min sidste kommentar skal være, at jeg synes, sagen på en måde bør bruges til at illustrere regeringens forkerte fremgangsmåde i denne sag, og deraf kan vi jo lære til en anden gang, at man ikke skal sælge skindet, før bjørnen er skudt. Den danske regering burde selvfølgelig, når man endelig ville gå med til kapitalliberalisering, have stillet det som et ufravigeligt krav, at der var oplysningspligt, men det valgte man ikke. Nej, man var medgørlig og villig, og nu skal vi altså se et lappet kludetæppe til at reparere lidt på, men vi ved så ikke, hvor store hullerne er. Det synes jeg er en trist udgang på dette forløb, og min tale står altså i ret stærk modstrid med den version af virkeligheden, som den konservative ordfører gav for lidt siden.

Skrumsager Skau (V):

Som det allerede er nævnt, vedrører disse kommissionsforslag jo en kuponskat eller kildeskat af renteindtægter på 15 pct., og det er for visse landes vedkommende – jo også for Danmarks – at betragte som en slags acontoskat. Desuden vedrører de den gensidige bistand mellem medlemslandenes skattemyndigheder for at sikre, at renteindtægter og kapitalindtægter bliver beskattet. I dag har vi kun begrænsede kontrolmuligheder for at sikre, at renteindtægter bliver beskattet, hvis de står i andre landes pengeinstitutter.

Formålet med direktivforslagene er, som det også er bragt frem af tidligere ordførere, at undgå skattesvig eller skatteunddragelser. I dag har vi ingen regler. Dette her er en spæd begyndelse, der skal hjælpe til med, at skatteunddragelser undgås.

Forslagene er, som det er sagt allerede, en følge af kapitalliberaliseringen i EF, som Danmark og mange andre lande jo allerede er medlemmer af. Men de er ikke alene det. Jeg mener, at man kan sige, at de bl.a. er en følge heraf, for i dag er mulighederne åbne, og det var de jo allerede, inden vi fik kapitalliberaliseringen inden for EF.

EF-direktivet vedrører alene EF. Men jeg synes, det er positivt, at EF-Kommissionen lægger op til, at også lande uden for EF kan deltage, f.eks. Schweiz, Sverige, Norge, USA osv., for også i disse lande kan man jo placere kapital.

Efter Venstres mening er forslagene, som de er udformet, ikke helt vandtætte, og bliver det måske aldrig, dertil er interesserne EF-landene imellem for forskellige. En gennemførelse af forslagene vil dog være bedre end den nuværende situation med eller uden kapitalliberaliseringen. Det er derfor ikke helt rigtigt alene at henholde sig til, at disse direktivforslag skal gennemføres på grund af kapitalliberaliseringen, som hr. Ivar Nørgaard har sagt. Problemet har som tidligere nævnt eksisteret i mangfoldige år såvel inden for som uden for EF.

Men forslagene skal sikre, at der bliver betalt mindst 15 pct. i skat af renteindtægter.

Venstre kan som sagt støtte direktivforslagene, som er et første trin. Efter de første forhandlinger i Ministerrådet ved vi, at det bliver vanskeligt at få forslagene vedtaget tids nok; de skulle vedtages inden 1. juli, men det bliver svært at få alle medlemslandene til at blive enige inden dette tidspunkt.

Venstre er altså enig i, at direktivforslagene skal gennemføres som et første skridt, og vi er enige med skatteministeren i, at vi må følge denne sag meget nøje i Folketingets Markedsudvalg.

Glistrup (FP):

Der var engang, da partiet Venstre alene havde det absolutte flertal her i Folketinget. Dengang som så ofte senere pønsede partiet på at finde store, nye skattekloder, og derfor sendte

[Glistrup]

man superakademikeren Viggo Falbe-Hansen rundt på Le Grand Tour de l'Europe for at studere, hvordan vi kunne få nogle nye skatter, og han kom hjem helt katolsk i hovedet af begejstring over den dengang nymodens præsiske indkomstskattelov af 24. juli 1891. Venstre brugte – eller misbrugte – så sit absolutte flertal til at indføre denne skat her i Danmark.

Så er der gået henved 3 generationer, hvor skatten er blevet degenereret og depraveret til en uhumsk, væmmelig olding, som vi kender den i dag, men det er faktisk sket uden nogen som helst påvirkning fra det centraleuropæiske.

I dag slutter Venstres nuværende skatteminister så ringen og kommer med, at nu skal vi til at lade vores indkomstskat klare via de kontinentaleuropæiske ideer. Dette er jo det første tiltag til, at EF på den materielle indkomstskatterets område skal begynde at have indflydelse – bevares, en spæd begyndelse, som livets begyndelse så ofte er spæd. Men det er dér, vi står i dag, og Fremskridtspartiet er særdeles skeptisk. Vor faste overbevisning er, at den eneste redning ud af miseren er, at Danmark bliver pionarnationen til total afskaffelse af indkomstskatten, og så kan vi ikke lade os hægte på indkomstskattepolitiske tiltag fra Centraluropa og gentage fejlen fra 15. maj 1903.

Allerede derfor er vi faktisk modstandere af de foreliggende forslag.

Når vi så begynder at se på indholdet af dem, bliver vi endnu kraftigere modstandere, for skal man endelig have et indkomstskattesystem, skal man gøre det, som Viggo Falbe-Hansen forsøgte at få importeret fra Prøjsen i 1896, nemlig ydmygt respektere to hovedprincipper:

For det første det, man kalder globalprincipet, hvilket betyder, at den, der indkomstskatteansætter en person, alene er ligningsmyndigheden på den pågældendes bopælssted, og man tager overhovedet ikke indkomstskattetiltag andre steder såsom i kildelandet, som der er tale om i disse forslag. Derfor kan vi ikke lide, at der kommer opkrævninger fra kildestaten.

For det andet, at alle indtægter, som det stadig klinger igen i den bevarede statsskattelovs § 4, betragtes på lige fod, og at man ikke, som man gør her, forsøger at udskille renteindtægter til særskilt behandling og så endda, som bl.a. hr. Gade refererede, opdeler renteindtægterne i, at nogle renteindtægter skal behandles

på den ene måde og nogle på den anden måde. Det er for at sige det ganske uakademisk noget kluns.

Derfor er det teknisk dårlige forslag ud fra en rent skattemæssig betragtning. De medfører mere bureaukrati, hvis de overhovedet kan administreres selv af det største bureaukrati, og derfor mener vi ikke, at det er gode forslag, skatteministeren her bringer frem for Folketinget.

Det er rigtigt, som mange af ordførerne har været inde på, at det her historisk har noget at gøre med den valutaliberalisering, der vel begyndte i Bretton Woods, og som nåede sit hidtidige blomstrende højdepunkt i Danmark den 1. oktober sidste år. Men det er forkert at lade sig forblinde af, at der er en vis historisk sammenhæng med udviklingen på valutaliberaliseringsområdet, til at tage stilling til den foreliggende sag ud fra de synspunkter.

Det her må først og fremmest anskues ud fra det, der er indholdet i det, og det er det skatteretlige. Meget skat er skidt, og de her forslag er ikke nogen undtagelse.

Elisabeth Arnold (RV):

Disse forslag er, som det er sagt af flere, en udløber af det såkaldte restkapitalliberaliseringsdirektiv, som blev vedtaget i sommer. Det er ikke en direkte følgelovgivning, men en logisk konsekvens af den diskussion, der fulgte efter kapitalliberaliseringen.

Det er ikke sådan, at kritikken ikke var berettiget. Det er fuldstændig rigtigt, at en liberalisering af kapitalbevægelserne medfører både fordele og ulemper, og politikernes opgave er naturligvis at afveje, om fordelene og ulemperne står i et rimeligt forhold til hinanden.

Fordelene ved kapitalliberaliseringen er knyttet til det åbne, mobile samfund med etableringsret for virksomheder med frie handelsforhold og en forhåbentlig gunstig indvirkning på erhvervslivet, og principperne i et frit kapitalmarked er Det Radikale Venstre meget positivt indstillet over for.

Ulemperne er – som påpeget især af Socialistisk Folkeparti – kapitalflugt, skatteunddragelse og et provenutab for staten, hvis størrelse det dog er meget svært at gisne om. Men der er også ulemper ved at lukke totalt af, ved at afskære sig fra det åbne samfund og ved at afskære sig fra de fordele, som kapitalliberaliseringen giver.

[Ellisabeth Arnold]

I vore dage er det ikke nok at oprette grænsekontrol med kropsvisitering og pigtråd og gennemlysning af mapper. Det er også nødvendigt at afbryde telefonforbindelser, edb-terminalforbindelser osv. Efterhånden kan man flytte sin formue rundt omkring i verden, uden at den nogen sinde kommer gennem hænderne på én; så vi er midt i det åbne samfund, og det kan ikke nytte noget, at vi prøver at lade, som om vi kan kontrollere hver eneste 25-øre, der går over vore grænser.

Med disse forslag prøver man at begrænse ulemperne uden at svække på fordelene ved kapitalliberaliseringen. Der er andre lande, der har betydelig større problemer med det her, end vi har. Vi mister ikke vores mulighed for en generel indberetningspligt, men vi får selvfølgelig ikke mulighed for indberetningspligt fra de øvrige lande, hvilket ville have været klart at foretrække, selv om det nok havde været overordentlig bureaukratisk og svært at forestille sig gennemført i mindste detalje.

Derfor er det ikke lykken, det her – set ud fra et dansk skatteteknisk synspunkt eller fra et provenumæssigt synspunkt – men det er dog interessante forslag. Jeg ved ikke, om man ligefrem kan kalde dem elegante, men det er da interessant, at Kommissionen har indset, at det er nødvendigt, at man laver en vis minimumsbeskatning af de renteudbetalinger, der finder sted inden for Fællesskabet.

Der er imidlertid nogle uklare punkter, som jeg synes det kunne være interessant at få ministre til at interessere sig for ved viderebehandling af direktivforslagene.

Det står nævnt i teksten, at der ikke er noget i vejen for, at man kan indføre bilaterale aftaler med andre lande om en gensidig indberetningspligt. Jeg vil gerne spørge, om regeringen har forestillet sig, at der var enkelte lande, man ville indlede sådanne forhandlinger med, så man kunne få nogle aftaler med visse lande, hvor der ikke er bankhemmelighedsregler, som forhindrer et sådant tiltag.

Endvidere fremgår det ikke helt klart af teksten – det fremgår faktisk overhovedet ikke af teksten – hvordan refusionsordningen mellem landene skulle praktiseres. Det kunne det også være interessant at få lidt mere at vide om. Altså: Hvordan etableres overgangen fra opkrævningsland til skatteyderens hjemland?

Til sidst vil jeg gerne spørge, om man kunne tænke sig et dansk initiativ til at lave tilsvarende ordninger med tredjelande om fælles niveauer for rentekildeskat, f.eks. i forhold til de nordiske lande.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Baggrunden for den debat, vi har i dag, er jo den liberalisering af kapitalbevægelserne, som blev besluttet i juni sidste år.

Danmark er et åbent samfund, Danmark skal være et åbent samfund, og derfor er det for det danske samfund ubetinget en kolossal fordel, at der er frie kapitalbevægelser over landegrænsen. Derfor var det en god ting, og derfor var det rigtigt at iværksætte denne liberalisering af kapitalbevægelserne.

Når hr. Ivar Nørgaard i dag siger, at efter at liberaliseringsrusen har lagt sig, melder nu tømmermændene sig, så er det jo ikke i overensstemmelse med de historiske kendsgerninger omkring denne her sag, for de faktiske omstændigheder var jo, at allerede i forbindelse med vedtagelsen af EF-direktivet om liberalisering af kapitalbevægelserne sidste år i juni måned fik Kommissionen pålagt at fremsætte forslag til at begrænse det, der kaldes skatteuddragelse i forbindelse med kapitalafkast. Sigtet var, at Ministerrådet skulle træffe en enstemmig beslutning inden udgangen af juni 1989. Det var altså allerede dengang, det blev besluttet. Det er ikke noget, som er kommet op, efter at det, som hr. Ivar Nørgaard kalder liberaliseringsrusen, har lagt sig.

Kommissionen har så i februar fremlagt direktivforslag om dels en fælles kildeskat for renter, dels styrkelse af den gensidige bistand mellem de nationale skattemyndigheder. Økonomiministeren vil redegøre nærmere for de mulige kapitalmarkedsvirkninger af den rentekildeskat, der er foreslået, og den EF-politiske sammenhæng i relation til skabelsen af EF's indre marked, så jeg vil begrænse mit indlæg til de skattemæssige aspekter af forslagene.

Forslaget om en rentekildeskat går ud på, at EF-lande skal opkræve en kildeskat på mindst 15 pct. af renter, når renteskyldneren er hjemmehørende i en medlemsstat. Der foreslås fra denne generelle regel en række undtagelser. Fra et dansk synspunkt er den vigtigste undtagelse fra rentekildeskatten, at automatisk indberetning til skattemyndighederne kan træde i

[Skatteministeren]

stedet for kildeskat i relation til indlændinges renteindtægter. Det vil med andre ord sige, at det danske rentekontrolsystem ikke anfægtes af direktivforslaget. Det er meget vigtigt at understrege. Undtagelsesmulighederne i forslaget omfatter desuden bl.a. renter betalt af privatpersoner, renter, der udgør erhvervsindkomst for modtageren, renter af internationale obligationslån – de såkaldte Eurobonds – samt renter til kreditorer uden for EF. Den nærmere afgrænsning af disse undtagelser er endnu ikke afklaret.

Hvis vi benytter alle undtagelserne, indsnævres den foreslåede kildeskat for Danmarks vedkommende til stort set kun at omfatte renter til private kreditorer i andre EF-lande, bortset fra Eurobonds. På den baggrund er det vanskeligt at forstå baggrunden for hr. Glistrups svulstige beskrivelse af de historiske udviklingstræk fra 1903 og til i dag.

Rentekildeskatten skal være en acontoskat for rentemodtageren og fradrages i den endelige indkomstskat. Der foreslås særlige regler for refusion, når kildeskatten er opkrævet i et andet medlemsland end det land, hvor den skal godskrives skatteyderen.

Jeg vil da gerne medgive såvel hr. Ivar Nørgaard som hr. Gade, at set fra et dansk synspunkt kunne det have været at foretrække, at Kommissionen i stedet havde foreslået et generelt renteindberetningssystem med automatisk udveksling af kontroloplysninger mellem medlemslandene, altså et system, der i princippet svarer til det danske rentekontrolsystem. Men det er ikke realistisk at tro, at man kan få vedtaget et sådant forslag på nuværende stadium.

Som det er anført i Kommissionens meddelelse, er der adgang til, at medlemslande bilateralt kan aftale at lade udveksling af oplysninger træde i stedet for kildeskatten.

Jeg kan her indskyde til fru Elisabeth Arnold, at regeringen ikke på nuværende tidspunkt har overvejet etablering af sådanne bilaterale aftaler, men muligheden står altså åben.

Jeg må tilstå, at jeg er noget forundret over hr. Ivar Nørgaards og hr. Gades konklusion, for jeg måtte forstå både hr. Ivar Nørgaard og hr. Gade sådan, at begge ordførere i virkeligheden ønskede et skrapere indberetningssystem end det, Kommissionen lægger op til. Men både hr. Gade og hr. Ivar Nørgaard vil formodentlig medgive mig, at med de traditioner, der

er i en række andre EF-lande på dette område, ville det være overordentlig vanskeligt at tage dette skridt her og nu.

På den baggrund er det vanskeligt at forstå, at man afviser det skridt i den rigtige retning, som dette her trods alt er. Det er, som om både hr. Ivar Nørgaard og hr. Gade vil spørre for et fremskridt i den rigtige retning, fordi dette fremskridt ikke bliver stort nok på én gang.

Efter regeringens opfattelse må Kommissionens forslag om en rentekildeskat hilses velkommen som et første skridt i retning af et mere udbygget skattekontrollamarbejde i EF, selv om forslaget kun har begrænset kontrolinteresse for Danmark. De danske myndigheder må derfor lægge vægt på, at rentekildeskatten i givet fald bliver så enkel at administrere som muligt. Der udestår på nuværende tidspunkt en række tekniske og administrative punkter i forslaget, som skal afklares under drøftelserne i EF, og de danske overvejelser er heller ikke afsluttet på nuværende tidspunkt.

Det må tillægges afgørende betydning, at der mellem medlemslandene etableres et smidigt system for refusion af rentekildeskat, som skal godskrives eller udbetales til kreditorer uden for kildelandet.

Forslaget om ændring af direktivet om gensidig bistand mellem de nationale skattemyndigheder går ud på, at en medlemsstat ikke kan afslå at udlevere de ønskede oplysninger under henvisning til administrativ praksis, hvis den medlemsstat, som anmoder om oplysningerne, kan godtgøre, at der foreligger en konkret, begrundet formodning om skatteunddragelse. Det er et begrænset skridt i den rigtige retning, som klart må kunne støttes fra dansk side.

Som sagt er der endnu en række uafklarede punkter i Kommissionens forslag til rentekildeskat, og de danske overvejelser om ordningen må derfor også fortsætte.

Økonomiministeren (Niels Helveg Petersen):

Jeg skal opholde mig ved de EF-politiske og kapitalmarkedsmæssige sider af forslaget.

Jeg skal ikke rippe op i forhistorien – det har flere gjort – kun slå fast, at vi i Danmark har et effektivt skatteindberetningssystem vedrørende renteindtægter. Det er regeringens opfattelse, at den rigtigste løsning på problemet med skatteunddragelse i forbindelse med kapitalbevægelser mellem landene ville være et generelt indberetningssystem for renter.

[Økonomiministeren]

Det er også vores vurdering, og vi kan beklage, at tiden ikke er til, at der kan skaffes den fornødne tilslutning i kredsen af medlemslande for et sådant synspunkt og for sådanne forslag. Men det er klart regeringens opfattelse, at det med alle de fejl og mangler, man kan påvise i forbindelse med Kommissionsudspillet, alligevel er et principielt skridt i retning af at modne sindene for den løsning, som vi anser for at være den rigtige. Jeg tror ikke, at vi meget hurtigt vil komme til at se, at alle lande vil kunne vedtage et automatisk indberetningssystem, men jeg tror, at vi har mulighed for at fremme udviklingen i den retning.

Visse medlemslande har allerede meget store problemer med det foreliggende forslag, og jeg forudser, at der forestår meget vanskelige drøftelser i de kommende måneder, og det er langt fra givet, at Ministerrådet kan nå at færdigbehandle forslaget i juni i år, sådan som det er forudset, men det er efter regeringens opfattelse væsentligt, at der tages hul på dette spørgsmål.

Kommissionens forslag antaster ikke det danske indberetningssystem, og jeg finder det derfor rigtigt, at vi støtter Kommissionsforslaget, som set med danske øjne er et skridt i rigtig retning.

Der er heroverfor anført den betragtning af f.eks. hr. Ivar Nørgaard, at gennemførelse af dette forslag snarest ville cementere medlemslandenes manglende indberetningspligt. Det synspunkt kan jeg slet ikke forstå, i hvert fald slet ikke, når man følger forhandlingerne i Ministerrådet, hvor jeg synes, man skal være opmærksom på, hvem man her allierer sig med. Hvem er hr. Ivar Nørgaard i virkeligheden her allieret med? Er det de lande, der er tilhænger af indberetningspligt?

De lande, der modarbejder dette forslag, og de lande, der mest modarbejder indberetningspligt, er Storbritannien og Luxembourg.

Hvis vi fra dansk side lander med den holdning, at dette forslag overhovedet ikke skal drøftes og ikke skal vedtages og ikke skal fremmes, synes jeg, vi allierer os lige netop med de lande, som er mest imod at røre ved indberetningspligt og gøre noget ved det. Jeg mener, at det er en meget god lakmusprøve på, at gennemførelse af dette forslag er et skridt i rigtig retning, og at dansk modstand imod det ville være et forkert signal og i allerhøjeste grad et slag i ansigtet på de lande, der fik indføjet be-

stemmelsen i artikel 6, stk. 5, i kapitalliberaliseringsdirektivet i juni sidste år.

Der er en række undtagelsesmuligheder i forslaget, som tager sigte på at begrænse effekten over for tredjelande. Det gælder mulighederne for at undtage Eurobonds, og det gælder, at investorer hjemmehørende i tredjelande kan fritages for rentekildeskatten.

Direktivforslaget lægger endvidere op til forhandlinger med EF's vigtigste handelspartnere med henblik på en udvidelse af rentekildeskattordningen uden for EF-området. Jeg synes, det også er værd at notere sig især for hr. Ivar Nørgaard og hr. Gade, at det ville være en klar fordel, hvis en sådan rentekildeskat kunne udvides også uden for EF-området. Så ville undtagelsesmulighederne, f.eks. knyttet til Eurobonds og andet, blive klart formindsket, men forudsætningen for, at man med vægt kan arbejde for det internationalt, er selvfølgelig, at man gennemfører et system inden for egne rækker og fejer for egen dør.

Jeg må sige, at det sværeste ved dette forslag er egentlig at vurdere forslagets effekt på kapitalbevægelser, på renteniveau, på konkurrenceforholdene mellem de finansielle institutioner og inden for og uden for EF-området. Hvis vi særligt interesserer os for forslagets betydning for vort hjemlige finansielle marked og vores kapitalimport, så er det ganske vanskeligt, men vi kan slå fast, at med udgangspunkt i forslagets undtagelsesbestemmelser vil den foreslåede kildeskat for Danmarks vedkommende primært få betydning for rentebetaling til private kreditorer i andre EF-lande bortset fra rentebetalingerne for Eurobonds, der som nævnt er undtaget. Og selv om vurderingen af kildeskatten således er forbundet med stor usikkerhed, er der næppe grundlag for at vente en større påvirkning af det danske obligationsmarked og renteniveau, såfremt den foreslåede rentekildeskat skulle blive vedtaget.

Fru Elisabeth Arnold rejste et interessant og berettiget spørgsmål, om der kunne tænkes indledt et samarbejde mellem de lande, der har automatisk indberetningspligt. Det ville være hensigtsmæssigt, synes jeg, at der var en sådan fleksibilitet i Kommissionsforslaget, at der blev åbnet for den mulighed, og det vil regeringen gerne arbejde for.

Til sidst til hr. Ivar Nørgaard, som citerer nr. 8 i indledningen til direktivforslaget: Jeg tror

[Økonomiministeren]

nok, man må sige, at medlemsstaternes mulige reaktioner, såfremt dette ikke gennemføres, jo direkte er hjemlet i traktaten. Hr. Ivar Nørgaard sagde, at der ikke var tale om nogen irreversibel proces; man ville kunne omgøre valutaliberaliseringen. Jamen det har jo hele tiden forholdt sig sådan, at Romtraktatens artikler 70 og 108 og 109 indeholder bestemmelser, der i tilfælde af valutauro eller betalingsbalancevanskeligheder giver det enkelte land mulighed for at beskytte sig på trods af de vedtagne kapitalliberaliseringer. Sådan vil det fortsat være, og det er faktisk det, Kommissionen refererer til i det pågældende stykke.

Ivar Nørgaard (S):

Både skatteministeren og økonomiministeren var meget fatalistiske, da de skulle beskrive mulighederne for at få en indberetningsordning igennem for andre lande. Man siger, at tiden er ikke til det, sådan siger økonomiministeren, og skatteministeren siger: Det er ikke realistisk. Det er jo en meget defaitistisk holdning til et sådant problem.

Jeg gør opmærksom på, at under drøftelserne mellem landene, som økonomiministeren også henviste til, og navnlig under drøftelserne mellem statsministrene på Rhodos, meddelte den franske regering, at den var meget stærkt i tvivl. Ja, den sagde faktisk, at den ikke troede, den ville gennemføre den sidste liberalisering, hvis man ikke fik gennemført en ordning med skattekontrol. Der tænkte franskmændene netop på indberetningspligt, og det var også det, Kommissionen så forsøgte. Kommissionen har faktisk underhånden forsøgt ved samtaler med regeringerne at få en sådan sag igennem, og det viste sig så, at specielt vores meget lille ministat, som lever af at have bankhjemmeligheder, og som faktisk er et væsentligt arnested for økonomisk kriminalitet, satte sig imod det. De kunne altså, med de få mennesker, de er, stoppe alt det her. Når man tænker på, hvordan danske ministre har forklaret, at stakkels 5 millioner danskere kan da ikke hindre noget, som så store lande gerne vil gennemføre, så siger man her, at hvis Luxembourg ikke vil gennemføre det, så må vi skam opfatte det som en meget reel hindring!

Jeg mener altså, at det skal vi ikke tage for gode varer, vi skal sige, at selvfølgelig må de ændre deres holdning, ellers vil vi også opfatte

det som noget, der er af en sådan art, at vi benytter artikel 70 i Romtraktaten og deliberaliserer.

Men selvfølgelig er det en ret teoretisk diskussion, det var jo bare at give ministrene nogle argumenter, hvis de ønsker at gå videre i sagen, for der er jo flertal her i Folketinget imod det. Vi kunne sådan set godt stoppe hele debatten nu. Efter hr. Glistrups indlæg er det jo konstateret, at den danske regering simpelt hen ikke kan tilslutte sig det her. Der er ikke flertal i Folketinget.

Nu giver jeg ministrene en mulighed for at bevæge sig så langt, at måske SF og Socialdemokratiet kunne komme til at støtte regeringen, men i øjeblikket sidder regeringen uden nogen som helst parlamentarisk tilslutning til at gå videre i sagen.

Vi har ikke fået ét eneste bevis på, hr. økonomiminister, at det, at man a conto indbetaler 15 pct. i afgift, når man får renteudbetalinger fra en konto, skulle indebære en mere effektiv kontrolmyndighed. Det er jo netop udtrykkelig sagt fra disse landes side, som er imod, at man ophæver bankhjemmeligheden, at de ikke vil drømme om at give meddelelse om, hvem det er, man tager de 15 pct. fra, og af hvilke beløb man tager dem. Det er netop udtrykkelig sagt, så der bliver altså ikke mere kontrol.

Gade (SF):

Jeg hæftede mig lidt ved, at økonomiministeren sagde til SF og Socialdemokratiet, at man skulle passe på, hvem Danmark kom til at alliere sig med. Det er da oplagt, at der er lande i EF, som ikke engang vil have dette, som ingenting vil have ligesom i den hjemlige debat, hvor Fremskridtspartiet ingenting vil have. Nok er der mange huller, og nok virker det måske ikke så meget, men der er måske også nogle steder mellem hullerne, hvor dette virker.

Vi skulle altså passe på, hvem vi allierer os med. Jeg vil gerne sige til økonomiministeren og til skatteministeren, at den går direkte tilbage igen. For hvem er det, økonomiministeren har allieret sig med i denne sag i Danmark? Det er Fremskridtspartiet!

Da vi liberaliserede kapitalbevægelserne, var alliancen med Fremskridtspartiet. Jeg hørte, at skatteministeren sagde, at Danmark er et åbent samfund og skal være et åbent samfund, derfor er det en god ting at liberalisere. Dermed hørte

[Gade]

jeg jo også, at skatteministeren ikke var enig med EF-Kommissionens papirer i virkelighedens verden, for EF-Kommissionens papirer, som jeg citerede før, fremførte klart, at det er en konsekvens af liberalisering, at der opstår disse store problemer. Der står også mellem linierne i Kommissionens papirer, at den gerne ville have et mere restriktivt forslag end det, den har fremsat, ellers skrev man jo ikke, at det var for lidt restriktivt, at det ikke er særlig effektivt, det man foreslår.

Jeg synes, vi er nødt til at se på forudsætningen. Det, den danske regering gjorde forkert politisk dengang – det må den jo selv om – var at alliere sig med Fremskridtspartiet. Det for Danmark politisk forkerte var, at man ikke stillede en klar betingelse om, at dette med kontrollen skulle på plads i den situation. Det kan så lyde lidt mærkeligt, at det skal være en SF'er, der siger det på denne måde, men når regeringen vælger sit friløb på den glatte skøjtebane, som man har gjort i hele kapitalliberaliseringsdebatten, er vi jo også nødt til at sige det rimelig klart nu her bagefter.

Oven i købet kender vi ikke sagens reelle indhold vedrørende undtagelserne, hvad skatteministeren også redegjorde for, idet sagen ikke er færdigforhandlet. Næh, men der er heller ingen melding fra den danske regering om, hvordan man vil sikre sig afgrænsningerne. Jeg stillede 2-3 konkrete spørgsmål i mit første indlæg, hvordan man vil sikre sig mod omgælder, altså udnyttelse af undtagelsesbestemmelserne. Det kunne da være en imødekommelse over for dem, som faktisk går ind for, at det hele ikke skal ende i spekulation og omgælder, men det havde regeringen ingen meldinger på.

Jeg bemærkede så meldingen fra økonomiministeren om at samarbejde med lande, der har oplysningspligt. Det synes jeg da var en god melding fra regeringen. Det var et tegn på, at man har tænkt sig lidt om i retning af, at der måske kan arbejdes fortsat. Vores politiske melding fra SF's side er, at vi vil vide mere om undtagelser og mulighederne for spekulation i dette, altså hvordan kan der lukkes med alle de huller, der er lavet? Vi vil især fortsætte diskussionen i EF og med de andre lande om oplysningspligt. Den vil vi ikke standse i dag, og jeg vil håbe, at det også er det, der kunne komme politisk ud af det, og det, som regeringen, når det kommer til stykket, vel også selv synes må-

ske kunne være fornuftigt som en konklusion på debatten.

Må jeg sige til allersidst, at for SF indgår jo også, at dette skal ses i sammenhæng med, at der kommer et nyt bankdirektiv. Og kommer det bankdirektiv, uden at der er check på hele kontrolsiden, så er det altså først, vi åbner for spekulationsmuligheder.

Glistrup (FP):

EF-Kommissionsforslaget, som vi behandler her, var jo til første behandling i Ministerrådet den 13. februar 1989, og ved den lejlighed forlød det, at man sigtede efter anden behandling i Ministerrådet i april 1989, og at man så skulle bruge den mellemliggende tid til at forhandle i Coreper på embedsmandsplan og få afklaret nogle af de tekniske og politiske vanskeligheder, der viste sig under førstebehandlingen i februar 1989.

Nu er der gået det meste af tiden mellem den 13. februar 1989 og april 1989, og derfor er det da rart ved denne lejlighed at få at vide fra økonomiministeren: Hvilke ting har man fået ryddet af vejen i de forløbne 6 uger, og hvad måtte der have meldt sig ved disse embedsmandsforhandlinger, som har gjort tingene vanskeligere?

Jeg bemærkede, at økonomiministeren meddelte, at han forventede, at den afsluttende behandling tidligst ville finde sted i juni 1989. Betyder det, at man forventer, at det skal ned til Madrid-topmødet, eller mener man, at det kan klares i det sædvanlige fagministerråd?

I så henseende er det uægtelig interessant at få regeringens meget klare melding fra Folketingets talerstol, om man har fornemmelsen af, at der er nogen, der vil søge at bringe dette, fordi det har tilknytning til det indre marked, ind under EF-pakkens § 100 a's flertalsbeslutningsprocedure, således at det kan blive vedtaget med et flertal, eller om regeringen uden det mindste forbehold kan erklære fra talerstolen, at der skal enstemmighed til.

For hvis man kommer til det sidste resultat, og det tror jeg – også efter at have oplevet industriministeren i rollen som kulturminister – må gælde, så har hr. Ivar Nørgaard fuldstændig ret i, at der så ikke er meget grund til, at Europa spilder tid på denne sag, for det er jo helt klart, at der ikke kan blive enstemmighed i Ministerrådet om denne sag efter den behandling, vi har

[Glistrup]

haft i dag, hvorefter Danmarks standpunkt, som ministrene selvfølgelig må forhandle nu både på embedsmandsplan og på politisk plan, ganske klart er det, at vi er modstandere af det EF-Kommissionsforslag, som foreligger. Det er den helt klare melding, som der må blive givet fra Danmarks side efter den behandling, vi har haft her.

Så vender interessen tilbage til det, som hr. Ivar Nørgaard i sit første indlæg med ringe respekt for en af nationens store kaldte en Storm P.-maskine, nemlig det, som skatteministeren flikkede sammen i sommer i retning af, at man skulle have banker på Kreta, eller hvor det nu er, til at indsende oplysningsskemaer overensstemmende med den danske rentekontrollov, og disse flyvske sommertanker fra ministerens side skulle jo begynde i denne tid, hvis der var hold i dem og de blev til realiteter, for liberaliseringen indtraf jo pr. 1. oktober 1988, og lige i disse første måneder af 1989 er man jo ved at få de første indberetninger hjem vedrørende indkomståret 1988.

Hvor stort et held har man i grunden i Skatteministeriet haft til at få bankerne rundt omkring i Europa til at indsende de indberetninger, som regeringen med det daværende radikale oppositionspartis store opbakning lagde så stor vægt på at man virkelig skulle have ind? Er det således, at livets virkelighed viser, at den ordening ser ud til at fungere udmærket, så hvis Jensen i Gothersgade har sat nogle penge ind på en konto i Barcelona, kommer der en renteindberetning fra Barcelona-banken, eller hvordan er de praktiske erfaringer på det område?

Økonomiministeren (Niels Helveg Petersen):

Til hr. Ivar Nørgaard først: Jeg har måske skildret mulighederne for at få en vedtagelse om en automatisk indberetningspligt i samtlige medlemslande lidt pessimistisk. Det er ikke udtryk for, at vi ikke vil arbejde for det fra dansk side, men samtidig er jeg bange for at måtte sige til hr. Ivar Nørgaard, at jeg må skuffe ham med et meget realistisk synspunkt. Her er der ikke kun tale om, at Luxembourg er imod noget sådant, det er fuldt så meget Storbritannien og i øvrigt da også i denne sag Vesttyskland. Så modstanden imod en sådan automatisk indberetningspligt er temmelig udbredt, og jeg ser ingen realistiske muligheder for, at den sådan vil forsvinde her med det samme.

Men det er ganske oplagt, at det fra en række landes side under forhandlingerne blev fremført, at den logiske vej at gå er en automatisk indberetningspligt. Det synspunkt har Danmark forfægtet, og det vil vi fortsætte med at gøre.

Jeg kan da, uden at gå længere end jeg må, fortælle hr. Ivar Nørgaard, at den franske regering, da sagen var til behandling i Ministerrådet, absolut hilste dette forslag overordentlig velkommen, og der var altså ikke tale om, at man fra fransk side på nogen måde distancerede sig fra det, tværtimod takkede man for, at det nu var kommet, og håbede på, at det kunne vedtages.

Så de – som jeg fornemmede det – overvejer, hr. Ivar Nørgaard gjorde for sig selv om, hvad den franske regerings holdning til det egentlig var, synes jeg i hvert fald ikke svarer til det resultat, jeg måtte lytte mig til.

Det er i øvrigt sådan, at artiklerne 70, 108 og 109 under alle omstændigheder er gældende, og det blev da også fremført i sin tid, da vi i Markedsudvalget behandlede kapitalliberaliseringsdirektivet, at uanset bestemmelserne i kapitalliberaliseringen står altså Traktatens beskyttelsesforanstaltninger ved magt, når det drejer sig om valutauro og betalingsbalancevanskeligheder, og det er fortsat tilfældet. På det punkt er der ingen ændring sket.

Jeg synes, at både hr. Ivar Nørgaard og hr. Gade burde skænke det en tanke, når de kritiserer valutabiliseringen så stærkt, at de socialdemokratiske regeringer i Sverige og Norge efter vedtagelsen af liberaliseringsdirektivet har meddelt, at de ønsker at gå samme vej; det er sagt med meget stort eftertryk både fra svensk og norsk side. Vi har altså i Sverige og Norge nu socialdemokratiske regeringer, som har erkendt, at det er den vej, det går, at det er den logiske vej at gå i en økonomi, der tiltagende internationaliseres – og det gælder jo også svensk og norsk økonomi.

Så denne principielle modstand eller uvilje mod liberalisering deles altså faktisk ikke på det principielle plan af svenske og norske socialdemokratiske regeringer i dag. Det har tidligere været sådan, men i løbet af forbløffende kort tid har vi set et ganske, synes jeg, markant sving i opfattelserne i de øvrige nordiske lande.

Der er fra hr. Glistrups side rejst det spørgsmål, om man under den videre behandling i

[Økonomiministeren]

Coreper efter Ministerrådet har ryddet nogle af de store tekniske problemer af vejen.

Dertil må vi vel sige, at det har man faktisk ikke. Arbejdet i Coreper er foregået på den måde, at der er rejst mange spørgsmål og forsøgt givet mange svar. Man må nok konkludere, at der fortsat på det tekniske niveau er afdækket mange problemer under forslaget hidtidige behandling, og det er altså ikke i dag sådan, at vi kan tjekke af, at dét problem er løst, og dét problem er løst, og dét problem er løst, der henstår mange spørgsmål efter den tekniske behandling af direktivforslaget.

Det har hele tiden været meningen, at forslaget her skulle færdigbehandles, hvis det kunne vedtages, på det ordinære ECOFIN-møde i juni måned.

Hr. Glistrup spørger, om det kan tænkes, at forslaget bringes op på statschefmødet i juni. Det har hele tiden været tanken, at det skulle færdigbehandles på statschefmødet i juni, og om det så kan lade sig gøre, er et åbent spørgsmål.

Med hensyn til den videre behandling af sagen i Ministerrådet vender regeringen tilbage til Markedsudvalget, hvor vi får mulighed for en diskussion. Det er i Markedsudvalget, det afgøres, hvilke mandater regeringen har, og hvilke mandater regeringen ikke har. Jeg vil gemme den diskussion til Markedsudvalget.

(Kort bemærkning).

Ivar Nørgaard (S):

I skatteministerens skriftlige oplæg var der ikke nogen antydning af, hvad regeringen egentlig ville gøre ved forslaget, der var bare en sådan lapidarisk gennemgang af selve Kommissionsforslaget.

Men nu forstår jeg på økonomiministeren, at regeringen vil komme med en indstilling til Markedsudvalget. Så vidt jeg kan høre på det, de to ministre siger, så går indstillingen altså ud på, at man skal støtte Kommissionens nuværende forslag, selv om regeringen gerne vil arbejde for det, vi her synes er det eneste naturlige.

Det, der skiller os, hr. økonomiminister, det er troen på, at en vedtagelse af 15 pct.s kildeskat på renteindtægter skulle befordre landenes mulighed for senere at indføre en meddelelsespligt/oplysningspligt. Min påstand er, at det vil hindre landene i at få mulighed for at få det

gennemført. For bankerne vil jo naturligvis sige: Jamen nu har vi jo en lov, der siger, at vi skal tage 15 pct., det må da være nok, det må være jeres sag så at klare det videre, og så vil de fastholde bankhemmeligheden. Det giver jo ikke nogen som helst kontrol i Danmark, hr. skatteminister, at en dansk skatteyder får et bevis i Luxembourg eller i Tyskland på, at han har betalt 15 pct. i skat af sin renteindtægt. Hvis han virkelig vil slippe billigt, tager han selvfølgelig ikke hjem til Danmark og siger: Her har jeg et bevis på, at jeg har betalt 15 pct. af min indtægt, og det vil jeg gerne have trukket fra de 50 pct., jeg skal betale. Ministeren har ikke nogen som helst sikkerhed for, at han kommer med dette bevis. Hvorfor skulle han det? Der er ikke meget incitament i det. Det er meget rarere for ham at have sluppet med 15 pct. selvfølgelig.

Derfor er jeg meget bange for, og mit parti er meget bange for, at hvis regeringen skulle være medvirkende til, at dette bliver vedtaget, cementerer man bankhemmeligheden, og det er altså vores argument for, at regeringen ikke bør støtte det på mødet i juni.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Glistrup stillede mig et spørgsmål, om den eller de nationale kontrolforanstaltninger, der blev iværksat i forbindelse med valutaliberaliseringen, fungerer, i særlig grad indberetningssystemet fra udenlandske pengeinstitutter.

Jeg er ikke i dag i besiddelse af oplysninger, så jeg kan besvare hr. Glistrups spørgsmål. Derimod kan jeg oplyse, at det er overordentlig få, der overhovedet har benyttet sig af adgangen til at oprette konti i udlandet. Derfor er jeg også i stand til at fastslå, at det er forkert, når hr. Ivar Nørgaard i starten af denne debat fastslog, at hans og Socialdemokratiets bange anelser var gået i opfyldelse. Det er der overhovedet ikke tale om, for der er overordentlig få, der overhovedet har benyttet sig af adgangen til at oprette konti i udlandet.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

Når jeg ikke fik et svar fra skatteministeren før om regeringens politik med hensyn til at stoppe de muligheder for omgåelse, der ligger i direktivet, skal jeg måske tage det som udtryk for, at regeringen ingen politik har med hensyn

[Gade]

til det, man måske kan kalde tekniske eller skatte-tekniske ting i denne diskussion. Det er vel ikke en normal dansk lovgivning, hvor det jo ikke er helt ligegyldig skatteteknik. Hvis det er rigtigt, bekræftes mine bekymringer en smule for, at dette forslag mere er et forsøg på en fælles skat på renteindtægter i EF, end det er en ordning, der skal begrænse omgæelserne. Det er jo dér, vi har bekymringer. Det er også et svar til økonomiministeren.

Jeg vil godt sige til økonomiministeren, at jeg slet ikke i dag har talt om SF's principielle modstand mod kapitalliberalisering. Jeg har med vilje, fordi det er det, der er dagsordenen i dag, sagt, at ikke engang kapitalliberalisering ville regeringen tage sig betalt for at gå med til, da tiden var inde – og det er blevet vanskeligere nu. Tiden var inde, da kapitalliberaliseringen blev vedtaget, hvor man accepterede noget, der ikke var godt nok. Man fik ikke oplysningspligt og sikkerhed for kontrol ind på det tidspunkt; det gjorde man ikke, fordi man allierede sig med Fremskridtspartiet i den sag. Det synes jeg var uklogt. Det kunne da være, at det havde været klogere af regeringen at tænke på en anden måde, at få en debat her i landet om det.

Må jeg godt til sidst spørge økonomiministeren om, hvad de meldinger, der kom fra ministeren før, om, at man stadig væk gik ind for oplysningspligt og man stadig, hvad skal vi sige, vil arbejde for det, betyder i praksis i de kommende forhandlinger, for der er sådan set ret stor forskel på, om man går til forhandlingerne og siger: Dette direktiv er godt. Eller man siger, at det er oplysningspligt, vi skal have.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Hvordan kan skatteministeren fundere sin skrāsikre påstand om, at det næsten ikke er blevet udnyttet i noget som helst omfang at indsætte penge på udenlandske bankkonti, når han i samme åndedræt siger, at der ikke er nogen kontrol med, hvad der i grunden sker. Så synes jeg ærlig talt man heller ikke kan vide, om der sker store eller små indsættelser.

I relation til hr. Ivar Nørgaards påpegning af den danske skatteyder, der har betalt 15 pct. i Luxembourg, og som ikke render hjem til sin ligningskommissionsformand og siger: Ha, ha, nu har jeg klaret mig med 15 pct. dér, var det måske rart at få regeringens oplysning om,

hvorvidt man forventer, hvis dette overhovedet går igennem, at det bliver på mindst 15 pct., for sådan som i hvert tilfælde mange referater gik ud på fra mødet den 13. februar, bliver de mindst 15 pct. vel nok ændret til højst 10 pct., og det giver altid et noget andet indhold.

Så glæder det mig at se, at økonomiministeren markerede, for så kan han berigtige den forglemmelse, han gjorde sig skyldig i i den seneste omgang, han var heroppe, nemlig spørgsmålet om, hvorvidt man på regeringens vegne klart og tydeligt kan erklære, at på dette område kan der ikke vedtages noget uden enstemmighed mellem samtlige 12 lande. Hvis der gnaver en usikkerhed om, hvorvidt man på en eller anden måde kan putte det ind i denne pakte dernede, om, at man kan få en flertalsting igennem, hvor stor anser regeringen så risikoen for det for at være? Jeg håber, at svaret bliver det skønne tal »0« pct.

Økonomiministeren (Niels Helveg Petersen):

Hr. Ivar Nørgaard og jeg vurderer fortsat forskelligt spørgsmålet om, hvorvidt gennemførelse af dette forslag i givet fald ville modvirke, at man kunne nå frem til automatisk indberetningspligt. Jeg tror, en gennemførelse af forslaget her vil tage hul på problemstillingen og dermed være med til at skubbe den fremad. Jeg kan ikke helt forstå hr. Ivar Nørgaards ræsonnement, men lad det nu ligge. Det er jo forskellige vurderinger af den samme sag, og vi kommer vel næppe nærmere en afklaring her under debatten.

Hr. Gade sagde, at vi skulle have taget os betalt i juni måned, da man gennemførte restliberalisering. Det mener jeg bestemt Danmark gjorde på flere punkter. Jeg skal især fremhæve den særlige danske skattekontrolordning, som nu er gennemført på trods af principiel modstand, kan jeg godt sige, fra nogle af de lande, der mest værner om bankhæmmeligheden.

Hr. Gade efterlyste også debat, jeg forstod forud for vedtagelse i sin tid af kapitalliberaliseringsdirektivet. Det kan jeg ikke helt følge. Vi havde jo en debat om kapitalliberaliseringen her i salen i, jeg tror det var i marts 1988, som var omfattende, og hvor vi var rundt om mange af de principielle problemer, der knytter sig netop til kapitalliberalisering.

Med hensyn til oplysningspligten er det den danske regerings standpunkt, som det også er

[Økonomiministeren]

fremhævet under drøftelserne i Rådet, at en automatisk indberetningspligt er den rigtigste og den enkleste løsning i øvrigt også på det problem, vi her diskuterer.

Hr. Glistrup har, tror jeg da, nogen ret i, at i stedet for at tale om mindst 15 pct., er det mere sandsynligt at tale om højst 10 pct. Et enkelt stort medlemsland, som netop har gennemført en kuponrenteskat eller en rentekildeskat, eller hvad man skal kalde det, nemlig Vesttyskland, har gennemført en sådan på 10 pct., og det er ingen hemmelighed, at man fra vesttysk side helst ser, at der er sammenfald mellem den procent, der er i et EF-direktiv, og den, der gælder i Vesttyskland.

Der er ikke nogen mystik med hensyn til afstemningsreglerne. Allerede hvis man læser kapitalliberaliseringsdirektivet, er det udtrykkeligt anført i artikel 6 – jeg tror, det er stk. 5 – at alle beslutninger om indførelse af en sådan rentekildeskat skal træffes med enstemmighed. Det kom ind på foranledning af lande, som ikke er meget begejstret for ideen. Men ganske uanset om den bestemmelse havde stået i direktivet eller ej, følger det af de almindelige regler i Traktaten, at en beslutning på et område som dette kræver enstemmighed. Det er til overflod slået fast i selve direktivteksten. Jeg kan derfor give hr. Glistrup et helt krystalklart svar på spørgsmålet: Gennemførelse af dette direktiv kræver enstemmighed i Ministerrådet.

Skatteministeren (Fogh Rasmussen):

Hr. Gade stillede mig det spørgsmål, om regeringen slet ingen politik har for at stoppe det, som hr. Gade kaldte hullerne i den ordning, som EF-Kommissionen har lagt op til. Nu vil jeg gerne sige, at jeg accepterer ikke uden videre hr. Gades udsagn om, at ordningen skulle være hullet som en si. Men bortset fra det gjorde jeg jo allerede i mit svar til ordførerne klart, at der er en række uafklarede spørgsmål i forbindelse med denne ordning, som gør, at det på nuværende tidspunkt er svært at give detaljerede besvarelser af en række enkeltheder.

Som jeg nævnte i mit første indlæg, lægger regeringen stor vægt på, at rentekildeskatten i givet fald bliver så enkel at administrere som muligt for dem, der berøres af den, herunder også for skattemyndighederne. Kommissionen har imidlertid endnu ikke uddybet en række aspekter af forslaget tilstrækkeligt til, at den

praktiske administration aftegner sig klart. Det gælder jo bl.a. afgrænsningen af en række af de undtagelser, som hr. Gade har interesseret sig så stærkt for, og dér behøver vi en stærkere afklaring.

Jeg kan i øvrigt tilføje, at de danske finansielle interesseorganisationer vil blive hørt om direktivforslaget, ikke mindst for at få de administrative konsekvenser belyst. Jeg vil gerne tilkendegive, at regeringen vil uddybe de administrative og kontrolmæssige aspekter nærmere, når disse udestående spørgsmål er mere afklarede, og det vil vi gøre i en redegørelse til Markedsudvalget.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Jeg skynder mig at glæde mig over økonomiministerens klare og utvetydige fastslåen af, at hvis flertallet i dette Folketing har styrke til at holde sammen, bliver der overhovedet ingen pølser ud af dette skind. Det var da i hvert tilfælde meget positivt; bare det nu ikke forsvinder væk med blæsten som så meget andet, hvor det har været så aldeles dødsikkert med den ene eller anden ting i EF-sammenhæng.

I en lidt tidligere passus i økonomiministerens indlæg fastslog han, at Danmark virkelig havde opnået kompensation i juni måned, vi havde fået lov til at indføre denne rentekontrolordning. Husker jeg helt galt, når jeg mener, at denne rentekontrolordning går ud på, at hvis hr. Petersen vil indsætte penge på en konto i en bank i Sevilla, så skal hr. Petersen selv være den, der kontrollerer, at hr. Petersen ikke er skattesnyder? Det er hr. Petersen, der skal sige i banken i Sevilla: Jeg vil ikke sætte ind hos dig, bankdirektør Pedro i Sevilla, medmindre du vil skrive under på, at du vil indberette alle mine synder til det danske skattevæsen. Og hvis hr. Petersen ikke på den måde er selvkontrollerende ved at jage banken i Sevilla til at forstå, at denne store forretning går banken i Sevilla glip af, såfremt man ikke vil underskrive på det, som bankens kunder forlanger, så er hele denne kontrolordning, som man fik fra EF i juni måned, fuldstændig nul og niks. Hvad fatter gør, er ikke altid det rigtige.

(Kort bemærkning).

Gade (SF):

[Gade]

Jeg skal høfligt takke skatteministeren for svaret, men jeg synes, at det på en eller anden måde understreger, at regeringen ikke er så engageret i denne sag.

Når der nu er mange uafklarede spørgsmål omkring undtagelserne, når man har brug for en stærkere afklaring, og det har ministeren selv sagt, så er det jo ikke sikkert, at man bare skal vente på Kommissionens udspil. Man kunne også godt selv være aktiv. Man kunne jo f.eks. have forberedt sig til denne debat, hvis det virkelig var sådan, at det var skattekontrol, det her handlede om. Jeg havde da i hvert fald været mere tryk ved at sende regeringen til forhandlinger, hvis der havde ligget en lang række overvejelser om, hvilke problemer der ligger i forslaget, sådan at jeg vidste, at den danske regering virkelig var på plads i de kommende forhandlinger. Det håber jeg da regeringen kan komme, men jeg synes ikke, jeg er blevet bekræftet i, at man har været det så meget.

Det er jeg ked af, fordi vi også har et andet vigtigt direktiv, som har sammenhæng med det her, nemlig bankdirektivet, på vej i systemet. Jeg har jo påpeget i debatten her, at SF ser en sammenhæng, og at det problem, som vi diskuterer, kan blive ganske stort, hvis bankdirektivet kommer til at se ud, som det er tænkt i EF-hovedkvartererne.

Det var på den baggrund, at jeg sagde i mit første indlæg, og jeg vil godt citere det igen, »at selve incitamentet til at placere sine penge i banker uden for Danmarks grænser vil begrænses noget«. Det er rigtigt nok, hvis direktivet vedtages, men det gælder kun, hvis den fælles minimumsskat er høj nok, og hvis der ikke er for mange huller.

Derfor ønsker SF fortsat, at Danmark i EF-Rådet fortsætter diskussionen og kravet om oplysningspligt. Det mener jeg burde komme ud af denne debat, at det er det, der er den danske regerings linje. Jeg er ikke helt sikker på det, men jeg håber, at det, der kommer ud af det, bliver en mere præcis forhandlingslinje, og at man vil ruste op i ministerierne og forberede sig grundigere, end man har gjort indtil nu.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

I forlængelse af hr. Gades oprustningstale vil jeg da gerne spørge, om det hele ikke munder ud i, at hvis vi nu starter med høfligt at vende

det om og siger, at det er en hr. Schultz, der kommer fra Tyskland og henvender sig til Den Danske Bank og gerne vil sætte nogle penge ind, og som ikke rigtig holder af det her her, så svarer Den Danske Bank: Jamen vi har lært af fru Elisabeth Arnold, at man uden grænser bare kan trykke på nogle edb-knapper, så du kan roligt sætte pengene ind hos os, de går bare ind på vor konto i Nuuk eller i Tórshavn. Færøerne og Grønland har ikke EF-tilslutningspligt, og derfor er Den Danske Banks filialer i Tórshavn og Nuuk simpelt hen undtaget fra det her.

Og hvis vi så vender det om og siger, at man vil sætte penge ind den anden vej, så er det jo sådan, at franske banker har konto i Monaco, tyske i Liechtenstein og engelske i Isle of Wright, som heller ikke er inde under EF-båndet. Så det hele er bare et spørgsmål om, hvorvidt man som filialnummer – for det er jo det, det efterhånden er reduceret til i vores edb-verden – i den store bank vælger en filial, som ikke ligger inden for det område, hvor dette er pligtigt. Også af den grund er det store blålys, som hr. Gade skal opruste sig imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) *Forhandling om redegørelse nr. R 15:*

Kulturministerens kulturpolitiske redegørelse 1989 af 16. marts 1989.

(Redegørelsen anmeldt 16/3 89. Redegørelsen givet 16/3 89. Meddelelse om forhandling 16/3 89).

Forhandling

Jimmy Stahr (S):

Tak for redegørelsen. På det danske folks vegne vil jeg gerne sige tak for forslaget om de 120 mio. kr., som kan blive til 200 mio. kr. Jeg vil også gerne takke for, at kulturministeren har givet børn og unge et særligt afsnit, og at regeringen tillægger det stor betydning, at der sker en udvikling af de kulturelle tilbud i børnenes tilværelse. Tak også for, at man vil undersøge kulturens bidrag til samfundshusholdningen – en ting, som Socialdemokratiet finder er meget vigtig.